

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ
з навчальної дисципліни
«Захист права на безпечне довкілля»

Тема 1. Екологічні права у системі конституційних та міжнародних прав людини і громадянина

Міжнародно-правове регулювання екологічних прав. Екологічні права в законодавстві ЄС. Правові засади визначення та реалізації екологічних прав у законодавстві України. Особливості та система екологічних прав громадян України. Конституційні екологічні права громадян України. Екологічні обов'язки громадян України.

Тема 2. Право на безпечне навколишнє природне середовище – центральний елемент системи екологічних прав громадян

Право на безпечне довкілля в міжнародному, європейському та національному законодавстві. Право на безпечне довкілля в системі прав людини. Особливості та зміст права на безпечне довкілля. Екологічна безпека: поняття та заходи забезпечення. Право на безпечне довкілля в умовах воєнного стану.

Тема 3. Система гарантій реалізації та захисту екологічних прав громадян

Поняття та система гарантій екологічних прав громадян. Гарантуюче значення правових норм, які закріпили екологічні права громадян. Класифікація гарантій екологічних прав та обов'язків громадян. Зв'язок гарантій з елементами структури суб'єктивних екологічних прав. Проблеми конкретизації правових норм про екологічні права та обов'язки громадян, юридичних термінів у цій галузі та їх вплив на процес гарантування таких прав. Принципи та функції гарантій реалізації екологічних прав громадян.

Тема 4. Нормування і стандартизація в сфері забезпечення екологічної безпеки

Нормування в галузі охорони довкілля: поняття та зміст. Стандартизація в галузі охорони довкілля: поняття та зміст. Нормування як захід забезпечення екологічної безпеки. Види екологічних нормативів. Стандартизація як захід забезпечення екологічної безпеки. Міжнародна та європейська діяльність в галузі стандартизації навколишнього середовища. Система екологічних стандартів і характеристика окремих з них.

Тема 5. Юридичні засади захисту права громадян на безпечне довкілля

Поняття захисту в механізмі правового забезпечення екологічних прав громадян. Правові засади захисту права на безпечне довкілля. Правові форми захисту права на безпечне довкілля. Способи захисту права на безпечне довкілля.

Тема 6. Відповідальність у системі гарантій реалізації та захисту екологічних прав громадян

Поняття, форми і види відповідальності за порушення екологічних прав громадян. Проблеми застосування дисциплінарних стягнень за порушення екологічних прав громадян. Проблеми адміністративної відповідальності у сфері реалізації екологічних прав громадян. Проблеми криміналізації правопорушень у галузі захисту екологічних прав громадян. Особливості цивільно-правової (майнової) відповідальності за порушення екологічних прав громадян.

Тема 7. Принципи адміністративно-правової охорони права на безпечне довкілля

Поняття еколого-правового статусу людини і громадянина. Правовідносини у сфері реалізації та захисту екологічних прав громадян та їх місце в системі екологічних правовідносин. Звернення громадян до відповідних органів державної влади з метою сприяння у реалізації та захисту права на безпечне довкілля та екологічних обов'язків як основна форма їх здійснення. Адміністративно-правове забезпечення права на безпечне довкілля в умовах воєнного стану. Роль процесуальних норм при реалізації права на безпечне довкілля. Процедури здійснення окремих суб'єктивних екологічних прав громадян у рамках реалізації права на безпечне довкілля.

Тема 8. Правові питання компенсації шкоди, заподіяної порушенням права на безпечне довкілля

Відшкодування шкоди, заподіяної порушенням права на безпечне довкілля в системі видів юридичної відповідальності. Зміст, види та структура шкоди, заподіяної порушенням права на безпечне довкілля. Проблеми відшкодування моральної шкоди, заподіяної порушенням права на безпечне довкілля. Зміст підстав та умов відшкодування шкоди, заподіяної порушенням права на безпечне довкілля. Екологічно небезпечна діяльність, як спеціальна умова відшкодування шкоди, заподіяної порушенням екологічних прав громадян. Способи відшкодування шкоди заподіяної порушенням права на безпечне довкілля. Гарантії відшкодування шкоди заподіяної порушенням права на безпечне довкілля.

Тема 9. Проблеми доступу до правосуддя при захисті екологічних прав

Правове регулювання доступу до правосуддя при захисті екологічних прав. Право громадських організацій на представництво в суді екологічних

інтересів суспільства з метою захисту порушених екологічних прав людини та громадянина. Проблеми доступу до правосуддя у захисті права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні. Захист екологічних прав у національних судах. Захист екологічних прав у Європейському суді з прав людини.

Тема 10. Міжнародно-правові аспекти судового захисту екологічних прав громадян

Міжнародний досвід судового захисту екологічних прав громадян: сучасний стан. Вплив міжнародного досвіду на вирішення проблем судового захисту екологічних прав громадян в Україні. Досвід організації та діяльності екологічних судів у інших державах. Міжамериканська система захисту права на безпечне довкілля.